

Overgangstillegg til AFP-ordningen for finansansatte

Bakgrunn

I forbindelse med hovedoppgjøret i 2018 ble LO og Finans Norge enige om etablering av en ordning med overgangstillegg etter modell fra Sliterordningen etablert mellom LO og NHO samme år. Ordningen ble også inntatt i avtalen med Finansforbundet. Ordningen med overgangstillegg vil derved omfatte alle i næringen som omfattes av privat AFP.

Oppstart av ordningen ble avtalt til 1. januar 2019. Etableringen av ordningene har imidlertid vært tidkrevende og det vil først være mulighet for de ansatte å søke om ytelsene fra januar 2020. Ordningen har tilbakevirkende kraft fra 1. januar 2019, og søknad om tilbakevirkende utbetaling, må fremsettes innen 31. mars 2020.

Ordningen skal administreres av det enkelte arbeidsgivermedlem. Ansatte i finans vil derfor måtte søke sin arbeidsgiver om *overgangstillegg*.

Formål

Formålet med overgangstillegget er å gi en tilleggsytelse til de som går av med AFP uten arbeidsinntekt ved siden av. Tidliguttak av pensjon vil gi lavere pensjon som følge av levealdersjusteringen i folketrygden, og også lavere årlig AFP. Ved å arbeide videre kan man normalt motvirke denne reduksjonen i pensjonen. Overgangstillegget er derved tiltenkt de som ikke har mulighet eller helse til å motvirke lavere pensjon ved å stå lenger i arbeid. Målgruppen er de som rammes av konkurser, overtallighet ved omstilling, de som ikke har helse til å arbeide videre, eller av andre grunner ikke arbeider videre etter uttak av AFP.

Dersom man mottar gavepensjon eller sluttpakke, eller etter uttak av ytelsen arbeider ut over inntektsgrensen på 0,2G (0,2 x folketrygdens grunnbeløp), vil man ikke ha rett til overgangstillegget.

Fra Finans Norges protokoll med LO-forbundene og Finansforbundet i 2018 er det inntatt følgende om overgangstillegget:

«Partene er i tillegg blitt enige om et pensjonstillegg - «overgangstillegg» til arbeidstakere som går av ved 62, 63 eller 64 år og som ikke fortsetter å arbeide. Ordningen med overgangstillegg er ment å ha en sosial profil og forutsetter at arbeidstakeren kvalifiserer til AFP. Følgende elementer inngår i ordningen:»

Lønntak	Max. et snitt på 6 G samlet inntekt årlig de siste tre år
Ytelsens størrelse	0,15 G årlig, flatt gjennom hele utbetalingsperioden
Utbetalingstid	Fra tidligst 62 år frem til fylte 72 år.
Inntektsgrense	Max 0,2 G årlig.
Ordningens varighet	Lukkes for nye deltakere i 2022. Avsluttes 2032.
Begrensninger	Som frontfaget mtp. Uførepensjon, gavepensjon, o.l.
Opptjeningstid	20 år for full opptjening*

(*Vedtatt fjernet som kriterium ved protokoll 27. november 2019)

Beskrivelse

Begrenset tidsperiode

Ordningen er etablert som en midlertidig ordning, og vil bli lukket for nye deltakere ved utgangen av 2022. Siste mulighet for å søke er derved 31/12-2022. Ordningen er innrettet slik at det kun er fødselskullene fra og med 1955 og til og med 1960 som vil kvalifisere. De som er født i 1955 blir 64 i 2019, det året ordningen gjelder fra. De vil kunne ta ut overgangstillegget før de fyller 65. 1960-kullet fyller 62 år i 2022, og må derved ta ut dette i løpet av det året de fyller 62, ellers mister de retten, siden ordningen stenges i slutten av dette året.

Søknadsbehandling/ vilkårsprøving.

For å kunne få overgangstillegg må samtlige av følgende krav være oppfylt:

Kollektivt krav

Ordningen gjelder for ansatte i bedrifter som er omfattet av Sentralavtalene som er inngått mellom Finans Norge og fagforeningene Handel og Kontor i Norge, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund (Postkom) og Finansforbundet. Bedriften må være den ansattes hovedarbeidsgiver.

Individuelle krav

Innvilget AFP

Det er et krav for å få overgangstillegget at hovedarbeidsgiver er en virksomhet omfattet av finansnæringens tariffavtaler og at søkeren har fått innvilget AFP fra fellesordningen i privat sektor. Det innebærer at man må ha søkt og fått godkjent sin AFP-søknad. Dette må derved dokumenteres overfor arbeidsgiver, slik at det er mulig å prøve vilkårene for overgangstillegget.

Det kan ikke tas ut ytelser fra både LO/NHOs sliterordning og overgangstillegg fra ordningen i Finans. Arbeidsforholdet som AFP er innvilget på grunnlag av (hovedarbeidsgiver) er også det arbeidsforholdet overgangstillegget baseres på. Den ansatte har ikke anledning til å velge mellom sliterordning eller overgangstillegg.

Alder

Overgangstillegget kan bare tildeles etter at man har fylt 62, og før man fyller 65 år. Utbetaling av overgangstillegget skjer tidligst fra den første måneden etter fylte 62 år. Er man eldre enn 62 når man søker gis ytelsen tidligst fra første måned etter den måneden man avslutter arbeidsforholdet. Når man har fylt 65 år kan man ikke lenger søke om å få tillegget. Søknaden må derfor avgis før fylte 65 år og søker må evt. kunne dokumentere søknadstidspunktet. Dersom man kvalifiserer for tillegget, vil man motta dette i inntil 10 år, avhengig av alderen ved uttak, likevel slik at det uansett bortfaller ved fylte 72 år, eller når ordningen opphører i 2032. Tillegget vil også falle bort med endelig virkning dersom man får arbeidsinntekt utover inntektsgrensen på 0,2G

Inntektsgrense

For å ha rett til overgangstillegget kan ikke den ansatte ha hatt en samlet pensjonsgivende inntekt i folketrygden, (finnes på mine sider hos NAV) som overstiger 6G i gjennomsnitt over de siste 3 kalenderår. I praksis må dette baseres på de siste tilgjengelige ligningsattestene, og anslag på årlig inntekt basert på lønnsopplysninger. Dette vil innebære at lønn evt. må dokumenteres med lønns slipper.

De enkelte arbeidsgiverne har normalt kun oversikt over egen lønnsutbetaling. Man kunne tenke seg en situasjon der en ansatt arbeider 60 % stilling i en bedrift, og 40 % i en annen. Siden overgangstillegget er tiltenkt de med lavere samlet inntekt enn 6G vil det måtte være den samlede inntekten som skal inngå i beregningen. Det betyr at f.eks. lønnsbegrepet som skal benyttes ved inntektsprøvingen vil kunne omfatte mer enn kun det den enkelte arbeidsgiver betaler i lønn.

Siden grensen er knyttet til G, vil kronebeløpet lønnen prøves mot, måtte endres i takt med endringen i G-beløpet pr. 1. mai årlig. Det vil da være gjennomsnittlig G for inntektsåret som må legges til grunn.

Arbeidsinntekt i utbetalingsperioden

Tildeling og løpende månedlig utbetaling av overgangstillegget fordrer at man ikke har årlig arbeidsinntekt over 0,2G fra og med uttakstidspunktet for overgangstillegg.

Arbeidsgiver må derved sørge for å få slike opplysninger fra den ansatte gjennom hele utbetalingsperioden. Dette løses ved at det på søknadstidspunktet inngås en avtale med den ansatte om innsendelse av årlig skatteoppgjør. Ved etterkontroll av dette vil det være gjennomsnittlig G for gjeldende kalenderår som må legges til grunn for kontrollen. Mottak av ytelser fra bedriftens tjenstepensjon regnes ikke som arbeidsinntekt, og vil ikke ha konsekvenser for retten til overgangstillegg.

Offentlige ytelser.

Dersom den ansatte mottar uføretrygd, arbeidsavklaringspenger el. andre offentlige stønader, bortfaller også overgangstillegget. De samme regler som for sliterordningen vil også gjelde for overgangstillegget i finansnæringen. Den ansatte må forplikte seg til å melde fra til arbeidsgiver dersom de mottar slike ytelser.

Søknadsprosess

Arbeidsgiverne må organisere følgende:

- Informasjon til ansatte om ordningen og søknadsprosess/frister i dialog med de tillitsvalgte.
- Søknadsbehandling/ vilkårsprøving.
- Utbetaling og evt. korreksjon av for mye/for lite utbetalt.
- Løpende kontroll av vilkårene for utbetaling (inntil 10 år)
- Årlig regulering av ytelsen ved endret G

Søknad om overgangstillegg kan fremsettes tidligst fire måneder før planlagt uttak av AFP, men må være fremsatt før fylte 65 år. Søknaden kan uansett ikke behandles før AFP er innvilget. Vedlagt til denne veiledningen finnes en mal til søknadsskjema.

Arbeidstaker må søke sin arbeidsgiver om overgangstillegg. Siden ett av kriteriene for å motta ytelsen er at man også får AFP, må arbeidstaker som planlegger å slutte i arbeid, dokumentere overfor arbeidsgiver at AFP er innvilget før utbetaling kan skje. Når arbeidstakeren søker AFP vil arbeidsgiveren motta et spørreskjema fra Fellesordningen. Arbeidsgiver må da snarest skriftlig informere arbeidstakere som har søkt AFP om at de også kan søke om overgangstillegg. Arbeidsgiver må samtidig informere om at det ikke er anledning til å søke uttak fra LO/NHOs sliterordning, selv om dette kan fremstå som en mulighet når man søker AFP. Slik søknad vil ikke føre frem, siden finans ikke deltar i sliterordningen. Medlemsbedriftene må selv etablere og informere sine ansatte om intern fremgangsmåte/rutine for å søke om overgangstillegg.

Overgangsordning for 2019

Retten til overgangstillegg gjelder fra 1/1-2019. De som ville kvalifisert til overgangstillegg fra dette tidspunktet og frem til ordningen etableres, skal få sin ytelse etterbetalt fra det tidspunktet de kvalifiserte. Krav om dette må fremsettes senest innen 31. mars 2020. Arbeidsgiverne må derfor informere de som har tatt ut AFP og sluttet i arbeid i 2019 om muligheten til å søke, vilkårene for å kvalifisere til tillegget, samt muligheten til få etterbetalt overgangstillegget, innen en frist som gir søkerne rimelig mulighet til å søke. De som har fylt 65 i tiden mellom 1/1-19 og datoen for ordningens iverksettelse, kan derved fremsette søknad om overgangstillegg, gitt at de øvrige vilkår var oppfylt i perioden fra 1/1-19 til ordningen ble etablert. De som har tatt ut AFP, men ikke har trappet ned til under inntektsgrensen i denne perioden, vil først få overgangstillegget fra det tidspunktet vilkårene er oppfylt, dvs. fra tidspunktet de har sluttet å arbeide eller trappet ned arbeidsdeltakelsen til under inntektsgrensen på 0,2G.

Ytelsen

Avbrudd og etterberegning av ytelser

Dersom overgangstillegg er innvilget, og det fremkommer at vilkårene ikke lenger er oppfylt, bortfaller ytelsen. Dersom vilkår er brutt, og ytelsen bortfaller, vil man **ikke** kunne søke på nytt, eller få overgangstillegget på nytt senere. Ytelsen bortfaller med endelig virkning fra måneden etter at toleransebeløpet på 0,2G er overskredet. Dersom overgangstillegg er utbetalt på feil grunnlag, eller vilkårene ellers er brutt, kan urettmessig utbetalt overgangstillegg kreves tilbakebetalt. etter reglene i § 10 i Sliterordningen LO/NHO.

Regulering av beløp ved endret G

Overgangstillegget skal reguleres opp med den prosentvise økningen i G pr. 1. mai hvert år.

Skattemessige forhold

Skattedirektoratet er anmodet om en veiledende uttalelse om de skattemessige forholdene ved ordningen, både for bedriften og mottakerne. Når svar foreligger, vil Finans Norge informere medlemmene.

Utbetaling

Søknad om overgangstillegg bør fremsettes til arbeidsgiveren i sammenheng med søknad om AFP og tidspunktet for avslutning/nedtrapping av arbeidsforholdet. Etter innføringsåret (2019) kan det bare etterbetales overgangstillegg for inntil 3. måneder. Dette gjelder altså ikke for de som har utsatt sin søknad om overgangstillegg i påvente av etableringen av ordningen i 2019. De som kvalifiserte til overtillegget i denne perioden, vil få etterbetaling tilbake til tidspunktet vilkårene var oppfylt, men tidligst fra 1/1-2019.

En sammenligning mellom vårt overgangstillegg og elementene i frontfagets «*slitertillegg*» fremgår nedenfor.

Parametre	Frontfaget	Finansnæringen
Lønnstak	I snitt 7,1 G samlet inntekt de siste tre år	Max 6 G (581.298) i gjennomsnitt siste 3 år.
Ytelsens størrelse	¼ G v/62.	0,15 G flatt. (kr. 14.532). Gir årlig G-regulering av ytelsen.
Utbetalingstid	Frem til fylte 80 år	Frem til fylte 72 år (max 10 år)
Inntektsgrense	Max 15 000	Max 0,2 G (kr. 19.377)
Ordningens varighet	Antatt til 2030 (når SLV er antatt tomt for midler)	Lukkes for nye deltakere fom 1/1-2023. Årgangene 1955-60 som kan motta. Ytterpunktene er de som er 64 i 2019 og de som er 72 i 2032.
Begrensninger	Kan ikke kombineres med uførepensjon m.m.	Som frontfaget
Målgruppe	«Sliterne»	«Slitere» / ordningen skal ha en sosial profil

SØKNADSSKJEMA/AVTALE OM OVERGANGSTILLEGG I FINANSNÆRINGEN

Personlige opplysninger:

Fornavn:.....

Mellomnavn:.....

Etternavn:.....

Personnummer (11 siffer):.....

Adresse:.....

Telefon:.....

Privat epost:.....

Bedriftens navn:.....

Avdeling:.....

Innvilget AFP i privat sektor fra dato:.....

(Vedlagt dokumentasjon/innvilgelsesbrev)

Planlagt/avtalt dato for avslutning av arbeidsforholdet:

(el. nedtrapping til under 0,2G årlig inntekt)

Vilkår for overgangstillegg

- Overgangstillegget kan bare tildeles etter at man har fylt 62, og før man fyller 65 år. (obs: anledning til å søke tilbakevirkende tom 31/3-2020 e. 65 år, for de som gikk av med AFP i 2019)
- For å få ytelsen kreves det innvilget AFP basert på ansettelse i bedrift med arbeidsgivermedlemskap i Finans Norge etter de til enhver tid gjeldende regler. Dersom AFP- ordningen legges om, forutsettes det at AFP er innvilget iht. kvalifiseringskravene i AFP-ordningen i 2019.
- Gjennomsnitt av samlet inntekt de tre siste kalenderår før mottak av ytelsen kan ikke overstige 6 G.
- Det forutsettes avgang fra arbeid for å kvalifisere for ytelsen. Det tillates imidlertid en årlig arbeidsinntekt på inntil 0,2G før ytelsen bortfaller.
- Ytelsen kan ikke kombineres med mottak av andre ytelser, som blant annet uføretrygd, uførepensjon fra tjenestepensjon, dagpenger, arbeidsavklaringspenger, sykepenger, sluttpakker, pensjon for særaldersgrenser eller fra den offentlige AFP ordningen som utbetales mellom 62 og 66 år. Sliterordning og overgangsordning kan heller ikke kombineres.
- Ytelsen opphører ved død eller fylte 72 år.

- Jeg har lest og forstått vilkårene for tildeling av overgangstillegg.

- Jeg forplikter meg til å informere arbeidsgiver snarest, dersom ett eller flere av vilkårene for innvilgelse og utbetaling av overgangstillegget brytes i løpet av utbetalingsperioden.

- Jeg forplikter meg til å dokumentere lønns- og inntektsopplysninger overfor arbeidsgiver som er nødvendig for arbeidsgiver for å prøve vilkårene for overgangstillegg. Dette innebærer å gi tilgang til ligningsattester for samtlige år fra og med tre år før søknadstidspunktet og ut hele utbetalingsperioden.

-Jeg er klar over at manglende dokumentasjon og evt. brudd på vilkårene vil kunne medføre at søknaden ikke innvilges, utbetaling stoppes, og/eller at arbeidsgiver kan kreve tilbakebetaling av utbetalt overgangstillegg ihht. §10 i reglene om slitertillegg fra sliterordningen. (LO/YS/NHO)

Vedlegg: Kopi av de tre siste foreliggende ligningsattester. (obligatorisk)

Sign Ansatt

Søknaden innvilges JA/NEI

Sign Arbeidsgiver